



PUHEENJOHTAJAN PARRAN JUPINOITA



Kolmas koronavuosi on alkanut ja varmaan kaikki toivoimme pääsevämme 'normaaliin'. Viime viikkojen tapahtumat ovat kuitenkin järkyttäneet ainakin allekirjoittanutta. Kiova on Tampereen ystävyyskaupunki ja pääsin vierailemaan siellä Kiovan ystävyyskaupunkien vihertoimijoiden tapaamisessa vuosia sitten. Kiovesta jäi mieleen vanhat historialliset kaupunkitilat ja viheralueet ja etenkin ihmiset, joita ajattelen usein. Naapurimaan aiheuttama sotatila vaikuttaa todennäköisesti meidän kaikkien toimiin ja tulevaisuuteen. EU:n määräämät pakotteet, materiaalien todennäköinen hintojen nousu, saatavuus- ja toimitushaasteet voivat vaikuttaa myös kuntien tekemiin hankintoihin. Jatkamme siis vieläkin edellä mainitun johdosta epävarmuuden ajassa. Toivon, että Ukrainan kansa selviää tästä hirveästä tuhosta, jota en itse ikinä nykyaikaan uskonut tapahtuvan.

Kaupunginpuutarhurien seura pyrkii kuitenkin aloittamaan taasen normaalia toimintaansa. **Kesäluentopäivät** pidetään **Oulussa 24.-26.8.2022**. Pulkkinen Heikki on tiiminsä kanssa hieman päivittänyt ohjelmaa. Teemana on edelleen 'Vesi kaupungissa'. Sen ympärille on laadittu hienot ja ammattitaitoiset alustukset. Toivottavasti näemme toisiamme siellä runsain joukoin ja voimme keskustella ajankohtaisista asioista pitkästä aikaa naamatusten. Ohjelma löytyy jäsenkirjeestä ja ilmoittautuminen avataan lähiaikoina.

Toivotan teille kaikille hyvää ja aurinkoista kevättä maailman tilanteesta huolimatta.

Timo Koski
puheenjohtaja



KAUPUNGINPUUTARHURIEN
SEURA RY

Seuraa meitä FB:ssä ja Instagramissa!



Kaupunginpuutarhurien Seura ry



@kaupunginpuutarhurienseura

www.kaupunginpuutarhurienseura.fi





Webinaari 24.3.2022 - VIHERALUEIDEN TURVALLISUUS

KPS:n järjestämään webinaariin osallistui parhaimmillaan yli 90 henkeä. Päivän aikana saatiin tiivis ja monipuolinen tietopaketti viheralueiden turvallisuudesta, leikki- ja liikuntapaikkojen, toimintapuistojen ja uimarantojen sekä kaupunkipuuihin liittyvien teemojen kautta. Päivän puheenjohtajana toimi Pirjo Kosonen Vantaan kaupungilta ja teknisestä toteutuksesta vastasi Viherympäristöliitto ry.

Leikkipaikkatyöryhmän kuulumiset

Anna-Kaisa Kaukola toi terveiset Viherympäristöliiton leikkipaikkatyöryhmältä, jonka puheenjohtajana hän toimii.

Leikki- ja lähiliikuntapaikkojen turvallisuuslautakunta edistää leikkiturvallisuutta ja tiedottaa viheralaa leikkiturvallisuusasioista ja niiden muutoksista sekä vastaa niitä koskeviin kysymyksiin. Lautakunta suunnittelee ja hyväksyy alan koulutukset ja antaa lausuntoja sekä laatii ja välittää suosituksia. Aikaisemmin laadittuja suosituksia ovat olleet esimerkiksi asentajalle laadittu omavalvontalomakemalli käyttöönotto-tarkastuksiin, jota voidaan käyttää myös yksittäisillä välineillä, sekä putoamisalustojen HIC-testaukset. Kokemusten mukaan iskunvaimennusarvot eivät ole olleet ennakkoon ilmoitettuja ja vaihtelu on ollut paikoin suurta.

Leikki- ja lähiliikuntapaikkojen turvallisuuslautakunnan tiedotuskanavina toimivat Viherympäristöliiton nettisivuilta löytyvät tietopankkisivut, lehtiartikkelit ja luennot eri yhteyksissä. Tulevaisuuden turvallisuushaasteita ovat lasten leikin ja aikuisten liikunnan yhdistäminen sekä turvalliset luonnonmukaiset leikkipaikat ja -ympäristöt.

Toimintapuistojen ja liikuntapaikkojen turvallisuus

Marko Eskolainen Pro Park Palvelut Oy:stä kävi läpi kokemukseensa turvallisuudesta kolmen teeman kautta:

1. KESY ja kierrättäminen sekä taide ja räätälöidyt tuotteet toimintapuistoissa ja liikuntapaikoilla
2. Putoamisalustojen haasteet ja mahdollisuudet
3. Leikin ja liikunnan sekoittaminen

Tee-se-itse

Suomen luonnonolosuhteet tarjoavat hyviä mahdollisuuksia leikkiin ja liikuntaan, mitä vastaan sotivat kaikki nykyiset standardit ja riskinarviot. Esimerkiksi erilaiset julkiset 'tee-se-itse' parkour-paikat ja trial-pyöräilypaikat ovat yleistyneet kaupungeissa. Nämä toteutetaan yleensä kierrätysmateriaaleista.

Niukentuvien resurssien takia haetaan joskus myös säästöjä 'freesaamalla' vanhaa - eli säilytetään ja korjataan vanhoja välineitä. Leikkipaikoja ja -välineitä voidaan tehdä yhteistyössä esimerkiksi taiteilijoiden ja lasten kanssa.

Myös välinevalmistajilla on nykyään paljon räätälöintivaihtoehtoja, ja välineet eivät automaattisesti ole tämän jälkeen enää tyyppihyväksytyjä. Pitää siis muistaa tarkistaa, täyttyvätkö turvallisuusvaatimukset myös uudessa kombinaatiossa.

Revittelyä vai/ ja vastuunkantoa? Osaamisen vaatimustaso kasvaa, jotta turvallisuus voidaan varmistaa. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan toiminnanharjoittajan on arvioitava palveluun liittyvät riskit. Kohteesta voidaan tehdä kuitenkin 'hallitusti riittävän turvallinen'. Säädökset eivät lähtökohtaisesti ole Eskolaisen mukaan niin rajoittavia kuin yleisesti ajatellaan.

Paras putoamisalusta?

Turvasora, puuhake, valettu alusta, hiekkatekonurmi + joustopatja, turvalaatat - kaikkea löytyy! Ja kaikkea voi käyttää, kohteen ominaisuudet huomioiden.

Irtomateriaaleista Eskolaisen vuosien aikana tekemien HIC-testien mukaan puunkuorihake on iskunvaimennuskyvyltään putoamisalustana ylivoimainen. Uutuutena markkinoille on tullut leca-sora, josta ei ole vielä paljoa kokemuksia.

Kiinteistä alustoista joustopatjan ja hiekkatekonurmen yhdistelmä on ehkä 'luotettavin' iskunvaimentaja. Valukumialustat ovat erittäin herkkiä rakennusaikaisille virheille. Niiden iskunvaimennuskykyä ei voida todeta millään muulla kuin HIC-testauksella, esimerkiksi valukerroksen paksuus ei korreloi joustavuuden kanssa.

Asiakirjoissa tulee kiinnittää huomiota oikeiden normien käyttämiseen: standardi EN 1177 liittyy HIC-testauksen suorittamiseen, siinä ei aseteta vaatimuksia itse putoamisalustoille. Putoamisalustoja käsittelevä normi on EN 1176:2018.

Leikin ja liikunnan rinnakkaiselo

Perusperiaate: kun lisätään liikunnallisempia tuotteita, noudatetaan kaikkien tuotteiden kohdalla leikkivälineiden turvallisuusvaatimuksia. Kohteen rakentamisessa noudatetaan kokonaisturvallisuusperiaatetta, kohde kokonaisuudessaan - myös muu ympäristö - tulee olla riittävän turvallinen.

Käyttäjäturvallisuus viranomaisnäkökulmasta

TUKESin puheenvuorot webinaarissa käyttivät ylitarkastajat **Jaakko Laitinen** ja **Konsta Kulmala**.

Laitinen kävi läpi kuluttaturvallisuuslaista tulevia palvelutarjoajan yleisiä velvollisuuksia, kuten huolellisuusvelvollisuus, turvallisuusasiakirja, tietojen antaminen kuluttajille ja vakavien onnettomuuksien ilmoittaminen Tukesiin.

Valvomattominen julkisten alueiden onnettomuustietojen saamisessa on haasteita, mutta niitä tulisi kerätä koko kunnan henkilöstön voimalla. Onnettomuuksista myös opitaan, jatkuvalla turvallisuuden seurannalla voidaan ehkäistä uusia onnettomuuksia ja kehittää turvallisuutta edelleen. Tämä vaatii yhteistyötä myös muiden toimijoiden kanssa. Tukesin sivulta löytyy tietoa hyvästä onnettomuuskirjanpidosta.

Tapaturmien tai läheltä piti -tilanteiden ilmoittaminen Tukesiin kannattaa tehdä matalalla kynnyksellä. Palvelutarjoajan tulee selvittää onnettomuuden syytä riittävästi.



Webinaari 24.3.2022 - VIHERALUEIDEN TURVALLISUUS

Hyvin laadittu turvallisuusasiakirja antaa hyvän pohjan palveluntarjoajalle. Isojen kokonaisuuksien turvallisuusasiakirja tulee miettiä huolella ja laatia yhdessä kaikkien alueen toimijoiden ja palveluntarjoajien kanssa - palvelua tarkastellaan kokonaisuutena.

Kuntien tehdessä yhteistyötä kolmannen sektorin (kyläyhdistykset, seurakunnat, järjestöt, kuntalaiset) kanssa hoitosopimukset ovat vainroolissa. Tärkeintä on varmistaa palvelun turvallisuus ja vastuista sopiminen. Kunnan tulee myös valvoa sopimuksen noudattamista.

Myös puuston turvallisuutta tulee valvoa ulkopalveluissa, esimerkiksi puun kaatuminen murtomaahiihtäjän päälle. Lasketelukeskuksissa puiden lumitaakkaa seurataan ja kevennetään päivittäin.

Uimarantojen turvallisuus

Uimarannan vähimmäisturvallisuusvaatimukset ovat Konsta Kulmalan mukaan tieopasteet (löytäminen), ilmoitustaulu riittävillä tiedoilla, pelastusväline, annettavat tiedot vaaroista esim. äkkisyvyys. Käsite 'EU-uimaranta' ei liity turvallisuuteen, vaan uimaveden valvontaan ja laaduntarkkailuun.

Huono uimataito ja syvä vesi aiheuttaa eniten kuolemantapauksia. Käyttäjän oma taito ja toiminta korostuu uimarannoilla verrattuna esim. huvipuistopalveluihin.

Paljonko vettä pitää olla?

Jos laiturin päässä alle 2m vettä, pää edellä sukeltaminen on kiellettyä. Kielto tulee olla havaittavissa laiturilla. Jalat edellä hyppäämistä ei matalan veden takia tarvitse kieltää.

Kaiteet laitureissa saattavat houkuttaa hyppimään, niiden tarve on mietittävä tarkkaan. Hyppytorneissa ne ovat perusteltuja. Hyppypaikka kannattaa mahdollisuuksien mukaan järjestää, koska luvallinen/ turvallinen paikka vähentää muuta hyppimistä.

Kelluvat laiturit houkuttavat joskus niiden alta sukeltamiseen. Olisi hyvä, jos laiturin alle jäisi rakenteellinen ilmatila/ ilmatasku. Sukeltamisesta laiturin reunassa voivat olla ongelmallisia. Laiturien ankkurointitapaa kannattaa tarkastella myös turvallisuusnäkökulmasta.

Pelastusrenkas + kelluva köysi (25m, koteloitu) on paras pelastusväline, heittoliina ei kelluta ja sen käyttö ei ole tuttua. Pelastusvene ei ole ehdoton vaatimus uimarannalla.

Yleinen käytäntö on tarkastaa vesialue sukeltamalla ennen uimakauden alkua. Äkkisyvystä kannattaa varoittaa, myös kuullisesti.

Tukeisiin voi olla yhteydessä, jos kunnissa on toiveita tai tarpeita turvallisuuteen liittyvälle viranomaisohjeistukselle. Niitä voidaan lähteä yhdessä miettimään ja kehittämään.

Viheralueiden turvallisuus ja valvottavuus poliisin näkökulmasta

Komisario **Kimmo Klemetti** Itä-uudenmaan poliisista kertoi, että poliisin näkökulmasta turvallisuuden ylläpitäminen yleisillä alueilla perustuu järjestyslakiin (27.6.2003/612).

Vaikka alkoholin nauttiminen puistoissa on sallittua siltä osin kun oleskelu ja käyttäytyminen ei estä tai kohtuuttomasti vaikeuta alueen normaalia käyttöä, poliisi puuttuu kyllä 'julkijuo-potteluun'. Partiointia ja näkyvää valvontaa tehdään paikoissa, missä ihmisiä liikkuu ja oleskelee, kokonaisturvallisuuden ja viihtyisyyden takaamiseksi. Valvontaa tehdään myös paljon yhteistyössä nuorisotoimen kanssa.

Turvallinen vihialue poliisin kannalta:

- avoimuus, matalat istutukset
- hoidettu ja siisti
- rikkoutuneet/ rikotut paikat korjataan heti – nollatoleranssi
- ilta-aikaan riittävä valaistus
- hyvät kulkuyhteydet poliisin kalustolla (autopartiointi).

Kameravalvonta - poliisin keskitetty kamerajärjestelmä

Tekninen valvonta yhteistyössä kuntien kanssa on tuttua jo 1990-luvulta. Lisätietoja voi kysyä paikalliselta poliisilaitokselta. Tapahtumalupien viranomaisvaatimukset kannattaa tarkistaa suoraan poliisilta, nettisivuilta (poliisi.fi) löytyy ohjeistusta.

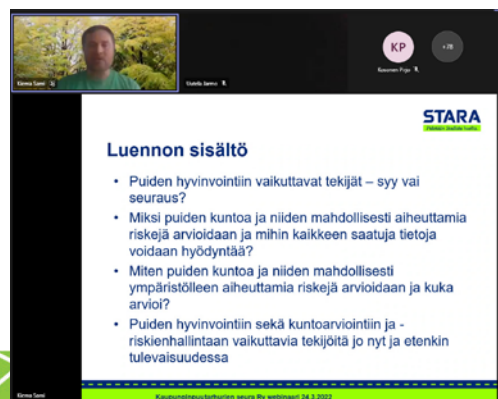
Minkälainen on hyvä ympäristö nuorille?

Koska poliisilla on pääasiassa se 'kieltäjän' rooli, tästä on haastavaa antaa mitään yleisohjeistusta. Poliisi yrittää kuitenkin myös positiivisuuden kautta, mm. yhteistyö juurikin kuntien nuorisotoimen kanssa. Esimerkiksi 'mopomiittien' ja 'moposuorien' 'luvittaminen' on poliisille haastavaa vastuukysymysten takia.



Yllä: TUKESin edustajat Jaakko Laitinen (vas.) ja Konsta Kulmala.

Oikealla:
Sami Kieman
esityksen
sisältörunko.
(ruutukaappauksia webinaarista)





Webinaari 24.3.2022 - VIHERALUEIDEN TURVALLISUUS

Kameravalvonta Kirjurinluodolla

Asiasta kertoivat piiripuutarhuri **Esa Rouvali** ja ICT/ kamera-asiantuntija **Mikko Viitapohja** Porin kaupungilta.

Kirjurinluodolla on ollut kameravalvonta käytössä noin 10 vuotta ja paljon on opittu kokeilemalla. Kameravalvonnasta tehdään aina sopimukset (ilmoitus henkilökisteristä) ja sitä toteutetaan yhteistyössä viranomaisten - poliisin ja pelastuslaitoksen - kanssa. Kameroita käytetään paitsi tapahtumien valvontaan myös aluevalvontaan (esim. leikkipaikka, eläimet, kesäteatteri). Valvontaa keskitetään valittuihin, strategisesti tärkeisiin kohteisiin. Ajoneuvojen tunto-merkit ja rekisterinumerot ovat tärkeitä, ei niinkään henkilöt. Valaistuksen merkitys on ratkaiseva (esim. älyvalojärjestelmä ja valojen ohjailu/suuntaukset).

Kameroiden sijoittelu ja erilaisten kameroiden tarkoituksenmukainen yhdistely on tärkeää. Kun pääkulkureitit on hoidossa, voidaan siirtyä 'kokonaisuvaan', johon käytetään Porissa 360 asteen kameroita. Sijainti ja korkeus on niissä tärkeitä.

Laajakuvakulmakameroiden tukena on käytössä myös suunnattavat PTZ kamerat, esim. Pelle Hermannin leikkipuistossa. Niillä valvontaa voidaan kohdistaa tiettyyn paikkaan, tarpeen mukaan. Hurjaltakin tuntuva tarkkuus ja zoomausmahdollisuus on silloin, kun valoa on riittävästi. Tärkeimmät kohteet valvotaan Kirjurinluodossa hyvin läheltä, kalleimmissa investoinneissa kannattaa tuoda valvontakamerat aivan kohteen viereen.

Säästä rahaa

Infraprojektien yhteydessä kannattaa varautua kameravalvontaa (putkitukset, johdot) vaikka tarvetta ei heti olisikaan tiedossa. Johtoja kannattaa varat kaksin kappalien, kun muutakin dataa. Panosta valaistukseen! Ja muista kameroiden linutpiikit.

Kaupunkipuiden kuntoarviointi ja riskienhallinta

Puidenhoidon työnjohtaja/ STARA **Sami Kiema** kertoi päivän päätteeksi kaupunkiympäristön puiden riskeistä.

Kaupunkiympäristössä puita heikentävät monenlaiset vauriot, joista osa on myös omien hoitotoimien tai muun katukunnossapidon aiheuttamaa. Erityisesti rungonsuojoihin kannattaa kiinnittää huomiota - ne tulee olla sellaisia, jotka palvelevat puita koko niiden elinkaaren ajan. Tavoitteena olisi suojata ympäristöä laaja-alaisemmin/ etäämmältä kuin pelkästään runkoa.

Miksi riskejä arvioidaan?

- yleisten alueiden turvallisuuden takia
- rakennushankkeiden taustatiedoksi
- puunhoitotoimenpiteiden suunnittelu
- puuomaisuuden hyvinvoinnin ja ekosysteemipalvelujen seuranta
- työturvallisuus

- luonnon monimuotoisuuden varjelu
- tiedotuksen asiapohjaksi.

Riskipuiden silmämääräisen arvioinnin perusteella tehdään puun tarkempi kuntoarviointi, esimerkiksi lahonmittauslaitteilla. Puun kasvupaikka vaikuttaa olennaisesti toimenpidesuosituksiin ja puun kuntoarvioinnissa huomioidaan koko kasvuympäristö.

Puiden kuntoarvioinnin ja -seurannan dokumentointi on oleellista, jotta työ on pitkäjänteistä. Helsingissä kunnossapidon päivittäisessä käytössä on 'Mobilnote'-sovellus.

TRAQ (Tree Risk Assessment Qualification): kansainvälinen, arboristeille kohdennettu syventävä koulutus puiden riskiarviointiin. Ensimmäinen Suomessa järjestetty koulutus pidettiin SPYn toimesta vuoden 2021 syksyllä.

Riskienhallintaan vaikuttavia tekijöitä, nyt ja etenkin tulevaisuudessa

- ilmastonmuutos, monimuotoisuuden hupeneminen ja lajikato
- taudit ja tuholaiset lisääntyvät ja ne on syytä tuntea/ tunnistaa
- puiden aseman päätöksenteossa, etenkin kaavoituksessa ja puiden arvostus
- kuka päättää puiden kohtalosta - asiantuntijat vai jotkut muut
- byrokratia ja vähenevät resurssit.

Viime vuosien uusimmista puiden tuhoajista levinneisyyksiä on Helsingissä selvitelty mm. kastanjantuhoajan kohdalla. Se kelpuuttaa ravinnokseen kaikki lehtipuut. Aasianrunkojääriä löydettiin ensi kertaa maastamme Vantaalta 2015, torjuntaa on tehty tuloksellisesti siitä lähtien. Hevoskastanjoita vioittava bakteeritauti aiheuttaa puihin vuotavia kuoliolaikkuja. Myös tätä on torjuttu menestyksekkäästi Helsingissä.

Puita istuttamalla pyritään yleensä pienentämään hiilijalanjälkeä, lyhytikäisillä puilla voidaan sitä myös kasvattaa. Kaupunkisuunnittelussa puille varattu kasvutila määrittää niiden selviytymismahdollisuudet.

Viestinnän rooli kasvaa koko ajan myös kunnissa. Sosiaalinen media on Kieman mukaan väärinymmärrysten alusta ja hän painottaa 'vallan' ja päätöksenteon pysymistä ammattilaisten ja asiantuntijoiden käsissä. Vaikka 'valta' menetettäisiin, vastuu jää! Julkisuuslaki ja tiedonantovelvollisuus takaavat sen, että kuntalaisilta ei voida enää 'pimittää' asiota.

Tiedonkeruu- ja seurantamenetelmät kehittyvät ja yhtenäistyvät. Kuntoarvioinnit tarkentuvat, koska myös aikaisemmin kerättyä tietoa on usein käytettävissä. Kuntoarviointiprosessin yhtenäiset tavoitteet helpottuisivat, jos käytännöt olisivat yhtenäisempiä kuin ne nyt ovat.

Tiivistelmän kokosi: Susanna Lappalainen



KAUPUNGINPUUTARHURIEN SEURAN KESÄLUENTOPÄIVÄT

LUVASSA IKIMUISTOISIA HETKIÄ
OULUSSA 24.-26.8.2022

TEEMANA 'VESI MAISEMASSA'

Kaupunginpuutarhurien Seura ry:llä on ilo ja kunnia toivottaa Sinut tervetulleeksi luentopäivillemme, joiden teemana on tänä vuonna **VESI MAISEMASSA**. Vedellä on maisemassa monta eri roolia. Vesi monipuolistaa harrastusmahdollisuuksia, tarjoaa miellyttäviä näkymiä ja mahdollisuuden virkistytymiseen. Erilaiset vesistöt ja laadukas ympäristö ovat kunnille myös tärkeä vetovoimatekijä.

PRE TOUR Keskiviikko 24.8.2022: NALLIKARI

- 17.00 **Tutustuminen Nallikarin ympäristöön ja rantarakenteisiin.** Bussikuljetus Hotelli Lasarettiin.
- 18.00 **Get together!**
Ohjelmavaihtoehtoina joko **Fatbike-pyöräily Hietasaareen** tai **paikallisen panimon tuotesittely** Ravintola Nallikarissa.
Lisäksi kaikille iltapala sekä sauna ja ulkoporeallas, Ravintola Nallikari.
- 23.30 **Bussikuljetus Hotelli Lasarettiin**
Joukkoliikenteen bussit kulkevat myös aiemmin.

Torstai 25.8.2022 Hotelli Lasaretti, Aurora sali

- 9.00 Ilmoittautuminen, kahvit ja näyttelyyn tutustuminen
- 10.00 **Luentopäivien avaus**
KPS ry:n puheenjohtaja **Timo Koski**, Tampere
Oulun kaupungin tervehdys
- 10.15 **Merikaupunki Oulu**
yleiskaavasuunnittelija **Virpi Haverinen**,
kaavoitusarkkitehti **Pia Krogius**
- 11.00 **Hulevesiaiheiden kunnossapitoluokitus**,
puutarha-agronomi **Hanna Tajakka**, Viher-Arkki
- 11.20 Lounas ja yritysnäyttelyyn tutustuminen
- 13.00 **Oulun vesistöjen tila ja kunnostushankkeet**
ympäristöasiantuntija **Satu Pietola**
- 13.30 **Uhanalainen meritaimen, Hupisaarten purojen kunnostus**
Erikoistutkija **Pauliina Louhi**, Luonnonvarakeskus
Oulu ja kaupunginpuutarhuri **Heikki Pulkkinen**
- 14.00 **Vesiaiheiden valaistus Oulussa**
Maisema-arkkitehti **Sami Kaleva**
- 14.30 Kahvi ja näyttelyyn tutustuminen
- 15.00 **Hulevesialueiden kasvillisuus**
Tutkijayliopettaja **Outi Tahvonen**, HAMK Bio
- 15.30 **Matkailualue Zeniitin suunnittelu, Kempele**
maisema-arkkitehti **Kalle Kemppainen**,
Ramboll Finland Oy
- 15.50 **Päivän yhteenveto**
KPS ry:n puheenjohtaja **Timo Koski**, Tampere
- 16.00 **Kaupunginpuutarhurien Seura ry:n vuosikokous**
luentotilassa
- 18.45 **Yhteiskuva** Hotelli Lasarettiin takapihalla, Merikosken kalatien edessä
- 19.00 **Juhlailallinen** Hotelli Lasaretti, Joki-Sali.
Pukukoodi: Smart Casual



Perjantai 26.8.2022

Tutustuminen Oulun kohteisiin klo 10.00-14.30

- 8.00-10.00 Merikosken kalatien katseluhuone avoinna,
Oulun Energia
- 10.00 **Hupisaarten purot ja muistopuun istutus**
- 11.30 **Tutustuminen Kuusisaareen,
Kissankoskenrannan siltaan ja Baanaan**
- 12.00 Lounas
- 13.15 **Mannerheimipuiston esittely**
- 14.15-15.00 Bussikuljetus rautatieasema - lentokenttä.
Hyvää kotimatkaa!

HINNAT JA ILMOITTAUTUMINEN

Koko paketti keskiviikko-perjantai 340 €, vain torstai 240 €, vain perjantai 140 € (alv. 0%). Ilmoittaudu 8.8.2022 mennessä www.kaupunginpuutarhurienseura.fi/koulutukset/

MAJOITTUMINEN

Hotelli Lasarettiin huoneet (33 kpl) on kiintiöity KPS päivien vieraille 24-26.8.2022. Huoneen hinta on 108 €/1hh/vrk ja 125 €/2hh/vrk. Huonevaraukset lasaretti@lasaretti.com p. 020 757 4700.

Huoneita on varattu alustavasti myös **Lapland Hotels Oulusta** (Kirkkokatu 3). Huoneen hinta on 144 €/1hh/vrk ja 164 €/2hh/vrk. Huonevaraukset: oulu@laplandhotels.com ja p. 08 8811 110.

Huoneita myös **Original Sokos hotel Arina** (Pakkahuoneenkatu 16). Huoneen hinta on 112 €/1hh/vrk ja 132 €/2hh/vrk. Huonevaraukset: sales.oulu@sokoshotels.fi ja p. 08 3123 111 (hinnat sis. alv.10%). Huonehintoihin sisältyy aamiaisen.

Huonekiintiöt Lasarettiin ja Lapland hotellissa ovat käytettävissä 22.7.2022 asti ja Sokos Hotell Arinassa 3.8.2022 saakka. Varaustunnus **KPS-PÄIVÄT** on mainittava varauksen teon yhteydessä.

Järjestäjä pidättää oikeuden ohjelmanmuutoksiin.

LISÄTIETOJA

jaana.koivisto@ouka.fi, heikki.pulkkinen@ouka.fi
www.kaupunginpuutarhurienseura.fi



Ranta-Tampellan julkiset ulkotilat

Tampereen Ranta-Tampellan julkiset ulkotilat palkittiin Vuoden Ympäristörakenne 2021 -palkinnolla.

Ranta-Tampellan uusi asuinalue sijoittuu Tampereen keskustan pohjoispuolelle ja liittyy Näsijärven rantamaisemiin, Tammerkosken yläjuoksuun sekä sen historiallisesti merkittävään teollisuusaluekokonaisuuteen. Yhdentoista hehtaarin alue on rakentunut pääosin täyttömaalle muodostaen satoja metrejä uutta mielenkiintoista rantaviivaa.

Poikkeuksellisen laaja suunnitteluhanke alkoi vuonna 2014 suunnittelukilpailulla. Voiton myötä työ on jatkunut kaupungin tilaamana julkisten ulkotilojen yleissuunnitteluna ja eri osa-alueiden rakennussuunnitteluna.

Ranta-Tampellan julkiset ulkoalueet koostuvat aukioista, kanavan rannoista, puistoista, virkistysreiteistä, kaduista, laitureista ja silloista. Nämä yhdistyvät monipuoliseksi ulkotilojen sarjaksi. Suunnittelukonseptina on uuden rakennetun kaupunkiympäristön ja luonnonympäristön limittyminen. Säilyvien aiheiden korostaminen ja uusien yhdistäminen osaksi historiallista maisemaa on ollut tärkeää.

Ulkoalueiden keskeisimmät osat ovat Näsijärven rannan Kiiskisaarenpuisto sekä järven ja Tammerkosken yhdistävä kanava rantoineen. Asuinkortteleiden väliset puistoakselit, taskupuistot, liittävät rantapuiston ja kanavan toisiinsa. Tammerkosken äärelle sijoittuva Nyrkkäkallion alue on säilytetty mahdollisimman alkuperäisenä ja luonnonmukaisena vastapainona dramaattisesti muuttuvalle ympäristölle. Siirryttäessä koskelta itään ulkoalueiden käsittely muuttuu vaihteittain urbaanimaksi. Kaupunkimaisiin osiin Gustaf Aspin aukio kanavan päätteessä.

Ranta-Tampellassa materiaaleina on käytetty monipuolisesti ja paikkaan soveltuen luonnonkiveä, betonikiveä ja valubetonipintoja. Kiveyksissä, rantapenkereissä ja rakenteissa on käytetty mm. lähialueen räjäytyskiveä ja kierrätettyjä kiviainemateriaaleja. Puun käyttö laitureissa ja kalusteissa luo ilmeeseen lämpöä. Kalustus on väri- ja materiaalimaailmaltaan yhtenäinen, harkitusti sijoitetut tehostevärit tuovat siihen iloisen lisän.

Sillat ja kanava liittyvät saumattomasti alueen maisema-arkkitehtuuriin. Rantamuurien näkyvät pinnat on toteutettu suurista valubetonielementeistä, joiden reliefeihin on löydetty innoitus veden liikkeestä. Veistokselliset betoniulokkeet muodostavat oleskelutasoja veden päälle.

Hulevesien hallinta on suunniteltu yhtenäiseksi osaksi puisto- ja aukiokokonaisuuksia. Pintavedet on ohjattu huolellisen tasaussuunnittelun ja täsmällisen toteutuksen myötä imeytyspaineisiin ja kasvillisuuden käyttöön. Kasvialustoissa on käytetty biohiiltä ja kansirakenteiden päällä vedenkeräyskennoja tasaamaan ääreviä kosteusolosuhteita.



Yllä: Puistot, aukiot, sillat ja kanava rakenteineen muodostavan yhtenäisen, huolella suunnitellun ja taidolla toteutetun ulkotilakokonaisuuden. (Kuva @J. Murole)

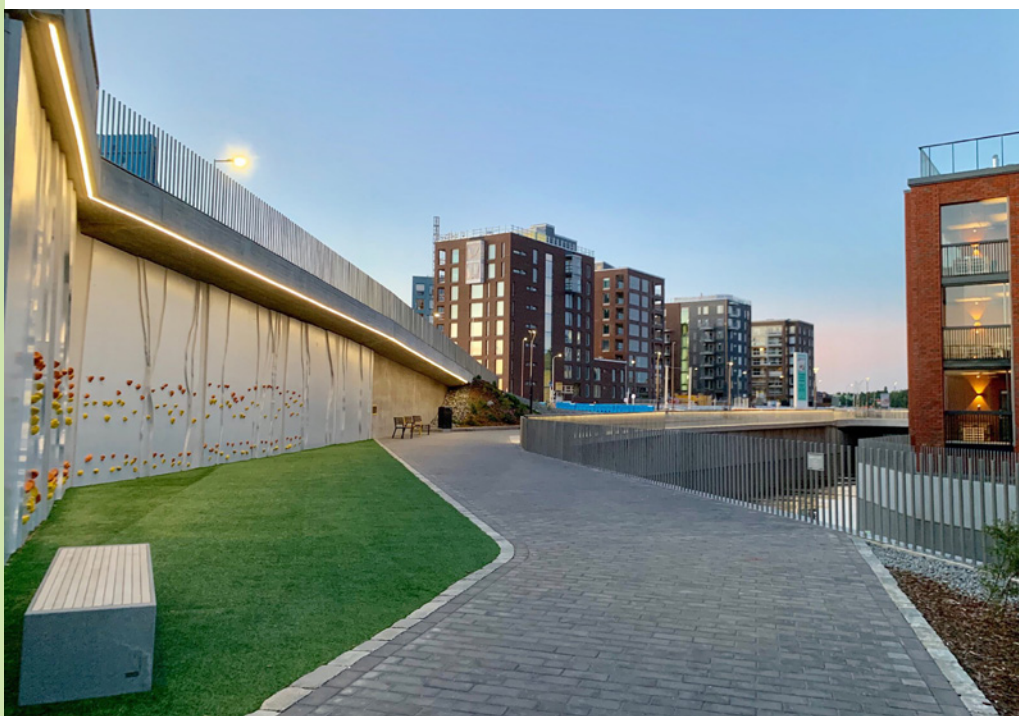
Alakuva: Kiiskisaarenpuisto on koko Ranta-Tampellan uuden alueen pituinen rantapuisto. Erilaiset reitit sekä oleskelun ja toiminnan paikat sijoittuvat luontevasti Näsijärven rantaan. (Kuva @Maanlumo)





Yllä: Gustaf Aspin aukion komea porrastus johdattaa alas Ranta-Tampellan kanavan ääreen. Oleskeluportaissa, kuten koko aukiolla, näkyy esimerkillisen laadukas kivityö ja hieno suomalaisen graniitin käyttö. Taustalla Ranta-Tampellan silta. (Kuva @Maanlumo)

Alakuva: Nyrkkäkallion kiipeilyseinä Nänsillan juurella on hyvä esimerkki uudenlaisista ulkotilojen toiminnoista. Seinäpinnassa on hyödynnetty kanavan betonielementtien muotteja. (Kuva @J. Murole)



Kasvillisuusalueiden muodot korostavat ulkotilojen dynaamista ja näkymiä ohjaavaa muotoilua. Rantapuistossa inspiraationa on luonnonrantojen tunnelma, taskupuistoissa kasvillisuus luo oleskelulle miellyttävää mittakaavaa ja suojaa. Veistoksellisilla aukioilla istutuksilla on oma arkkitehtoninen luonteensa. Rantavyöhykkeen tunnelmaa luovat koivut, tervalepät ja pihlajat ja kaupunkimaisten puisto- ja aukioakseleiden puulaajena on erilaisia vaahteroita. Niityt ja monilajiset perenna- ja heinäistutukset luonnonlajeineen lisäävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Lukuisten eri toimijoiden yhtäaikaiset hankkeet rajatulla alueella ovat tuoneet haasteita. Onnistunut lopputulos on vaatinut tarkkaa yhteensovitusta ja erikoisjärjestelyjä. Myös Nänsijärven vedenpinnan vaihtelu on luonut omat haasteensa ja rajut syysmyrskyt aiheuttaneet yllätyksiä.

Ranta-Tampella edustaa suomalaista ympäristörakentamista parhaimmillaan. Koko projektin ajan on käytetty uusinta tietoa ja innovatiivisia ratkaisuja vastaamaan ympäristörakentamisen tavoitteita hiilineutraalin, resurssiviisaan ja monimuotoisen kaupungin rakentamiseksi. Alueella on toteutettu uniikkeja ja korkealaatuisia taitorakenteita. Tilaajan rooli rivakana toimeenpanijana sekä näkemyksellisenä ja tinkimättömänä rakennuttajana on ollut merkittävä. Huomattavaa on myös, kuinka alueen kaikki julkiset ulkotilat ovat valmistuneet etupainotteisesti tai rinnakkain rakennusten kanssa. Tämän onnistuneen kokonaisuuden tamperelaiset ovat jo ottaneet erittäin aktiivisesti ja innostuneesti käyttöönsä. Lopputulos onkin luonnon ja rakennetun kaupunkiympäristön vuoropuhelua parhaimmillaan.

Vuoden Ympäristörakenne -kilpailun tavoitteena on tehdä tunnetuksi tasokkaita ympäristökokonaisuuksia, joissa hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella on luotu esteettisesti ja toiminnallisesti kestävä, hyvä ympäristö. Palkinnon myöntävät Betoniteollisuus ry, KIVI ry ja Puutarhaliitto ry yhdessä. Palkintoa on jaettu vuodesta 1992.

Tilaaja: Tampereen kaupunki/
Kaupunkiympäristön palvelu-
alue/ Rakennuttaminen

Suunnittelijat:
Maisema-arkkitehtitoimisto
Maanlumo Oy, Insinööritoimisto
Pontek Oy/ Ylitys Oy, Insinööritoimisto
Arcus Oy, Suunnittelukide
Oy, AFRY Finland Oy, Aihio Arkkitehdit Oy, Tampereen kaupunki,
Ramboll Finland Oy

Toteuttajat: GRK Infra Oy, Kreate
Oy, Terrawise Oy, Tampereen
Puutarha Center Oy, Normi
Valaistus Oy

Kunnossapito: Tampereen kaupunki ja Terrawise Oy.



VIERASKYNÄ: Timo Taulavuori, toimitusjohtaja, puutarha-agronomi, Puutarhaliitto ry

Pidetään huolta viheralueista -kaupunginpuutarhurit paljon vartijoina!

Puutarhaan liittyvät asiat kiinnostavat yhä useampaa suomalaista, ja tämän myötä kaupunkien viheralueiden merkitys kasvaa. Yli puolelle meistä puutarhanhoito on tärkeä harrastus. Harrastus tuo mielekästä tekemistä, minkä lisäksi se on luonut myös turvaa ja vakautta arkeen. Viime aikoina puutarhan luonnonmukaisuus on noussut yhä tärkeämmäksi puutarhaideologiaksi niin ammattilaisten kuin harrastajien parissa. Kiinnostus puutarhaa ja kaupunkien viihtyisyyttä kohtaan on kasvanut eniten nuorten aikuisten parissa.



TIMO TAULAVUORI

Ilmastonmuutoksen hidastaminen

Puutarhoilla ja kaupunkivihreällä on merkitystä niin meidän ihmisten kuin luonnon kannalta. Monilajiset puutarhat toimivat luonnon keuhkoina sitoen ilman hiilidioksidia. Osa tästä hiilestä päätyy maaperään lisäten sen pieneliöstön kasvua ja maaperän elinvoimaisuutta. Hiilensidonnan merkitys on korostunut yhtenä tärkeimpänä keinona hidastaa ilmastonmuutosta. Kaupunkirakentamisessa puistot ja piha-alueet ovat vaikutuksiltaan hiilinegatiivisia eli kasvihuonekaasua ilmakehästä poistavia. tarvitaan vuosien pitkäjänteistä suunnittelua ja toteutusta, sillä hyöty konkretisoituu vuosien aikana. Tästä syystä nykyisten viheralueiden ylläpito ja hoito ovat jopa arvokkaampia kuin uudet alueet. Kaupunkien keuhkojen arvoa ei voida suoraan mitata rahassa eikä hyvinvoinnissa.

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen

Puutarhat toimivat niin maanalaisen kuin maanpäällisen luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjinä. Muun muassa meille elintärkeiden pölyttäjien ja esimerkiksi perhosten tiedetään viihtyvän puutarhoissa ja puistoissa varhaisesta keväästä

Vie ystävä puutarhaan! Kaupunkien viheralueet parantavat kaupunkilaisten hyvinvointia monin tavoin. Lisäksi niiden avulla kohennetaan kaupunkien mielikuvaa. Julkiset puistot ja puutarhat tarjoavat tärkeitä kohtaamispaikkoja kaikenikäisille ystäville. (Kuva: Timo Taulavuori)

myöhäiseen syksyyn. Syynä tähän ovat puutarhaharrastajien kasvivalinnat, jotka tarjoavat ruokaa ja suojaa hyönteisille kevään sipulikasveista myöhäisimpiin syyskukkijoihin. Myös lintu ja monet muut eläimet hyötyvät puutarhojen suojasta ja antimista. Myös kaupungit tarvitsevat eritasoisia hoitoalueita monimuotoisuuden näkökulmasta. Puolivillit kaupunkialueet niittyineen, kosteikkoinen ja lahopuineen ovat luonnon kannalta jopa hoidettuja arvokkaampia. Myös kaupunkilaiset ovat alkaneet hyväksymään ja arvostamaan niitä hoidettujen rinnalla.

**VIERASKYNÄ: Timo Taulavuori**, toimitusjohtaja, puutarha-agronomi, Puutarhaliitto ry**Hyvinvointia parantavat vaikutukset**

Ihmisten hyvinvointiin puutarhaharrastaminen tuo moni hyötyjä. Tutkimusten perusteella puuhailu, liikkuminen puutarhassa ja puistoissa tai jopa pelkkä oleskelu parantavat harrastajan sekä psyykkistä että fyysistä kuntoa. Puutarhan luontokosketus laskee verenpainetta, lisää elimistön endorfiineja ja hyvän olon tunnetta. Liikkuminen ja puutarhatyöt tarjoavat mahdollisuuden hyötyliikuntaan. Tiedetään myös, että nykyinen työn ja vapaa-ajan medioiden kuormitus heikentävät ihmisten hyvinvointia. Työn tulokset eivät näy toisin kuin puutarhassa, missä harrastaja pääsee hyvinkin konkreettisesti toteuttamaan itseään ja näkemään käsiensä jäljet. Kaupunkien on hyvä tarjota asukkailleen puutarhoja, joissa voi osallistua asukkaita, viljellä syötävää ja kukkia, urheilla ja leikkiä.

Asuinalueiden merkitys

Yhteiskunnallisesti puutarhat lisäävät asuinalueiden viihtyisyyttä ja arvostusta. Hoidetut ja virikkeelliset viheralueet luovat turvallisuutta ja kasvattavat kiinteistöjen arvoja. Tiedetään myös, että kaupunkien vetovoimaisuutekijöinä viheralueet houkuttelevat asukkaiden lisäksi työntekijöitä ja matkailijoita muilta alueilta. Parhaimmillaan puutarhakohteet luovat kaupungin imagon, joka välittyy sosiaalisessa mediassa miljoonille seuraajille ympäri maailmaa. Kasvillisuus ja eläimet ovat suosituimpia kuvauskohteita monissa matkailukaupungeissa. Tästä paras esimerkki on Singaporen kaupunki, joka on pessyt kasvonsa puutarhojen avulla.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista

Puutarhaharrastus lisää jonkin verran myös kaupunkilaisten omavaraisuutta ruoantuotannossa ja taitoja selviytyä luonnossa. Tiedetään, että puutarhat hidastavat ilmastonmuutosta, mutta ovat myös mainioita keinoja hillitä ilmastonmuutoksen haittoja. Kasvillisuuden avulla vähennetään kuumuuden, rankkasateiden ja aavikoitumisen vaikutuksia erityisesti kaupunkialueilla. Monella näistä haitoista heikentävät elämäntapaa. Kasvillisuuden avulla voidaan siten jopa vähentää kaupunkien kuluja niin terveydenhuollossa, sosiaalisissa ongelmissa kuin materiaalistien haittojen ehkäisyssä. Kaupunginpuutarhurit ovat paljon vartijoina ja rakentavat turvallisempaa ja hyvinvoivaa tulevaisuutta meille kaikille.

Vie ystävä puutarhaan

Puutarhaliitto ry vuoden 2022 teemana on Vie ystävä puutarhaan. Tämän tavoitteena on korona-ajan jälkeen lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteydenpitoa ystävien kesken. Ystävän voi viedä kaupunkien puistoihin ja puutarhoihin tai kustua tutustumaan yksityisiin pihoihin. Uudet harrastajat kaipaavat tietoa ja vinkkejä. Vanhat puolestaan seuraa ja jopa apua puutarhatöissään. Teemavuoden tärkein tapahtuma on Avoimet Puutarhat, johon voivat osallistua sunnuntaina 7.8. 2022 sekä julkiset että yksityiset kohteet. Tapahtuman erikoisteemana on kaikkialla Euroopassa "Puutarhat ilmastonmuutoksen keskellä".



SUSANNA LAPPALAINEN